

Rīgā
2022.gada 15.martā
Nr.LV1140-50
Uz 08.03.2022. Nr. 1-5/37

Par satura filtriem

SIA „Bite Latvija”, reģ.Nr.40003742426, (turpmāk – BITE) lietvedībā saņemts Latvijas Republikas tiesībsarga (turpmāk – Tiesībsargs) pieprasījums sniegt atbildes uz norādītajiem jautājumiem, lai objektīvi izvērtētu Elektronisko sakaru likuma 19.pantā pirmās daļas 17.punkta piemērošanu BITE darbībā.

Atbildot uz minēto pieprasījumu, paskaidrojam sekojošo:

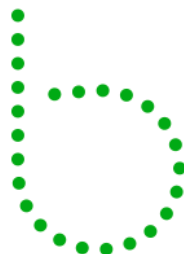
[1] Kādas iespējas klientiem tiek piedāvātas, lai nodrošinātu iespēju uzstādīt bezmaksas satura filtrus (vai tikai aplikācijas, ko instalē pats lietotājs, vai arī ir citi rīki)?

Daudzi ražotāji jau ir parūpējušies par ierīču drošību, iebūvējot viedtālrunos funkcijas interneta lietošanas pārraudzībai noteiktu funkcionalitāti. Piemēram, “Apple” ierīču lietotāji var izmantot “Family Sharing” rīku, kas brīdī, kad bērns vēlas kaut ko lejupielādēt ierīcē, nosūta vecākiem pieprasījumu izvērtēt un apstiprināt šo darbību.

Ņemot vērā, ka lielu daļu sava laika bērni pavada sociālajos tīklos, tad jāatceras ka, sociālo tīklu profilus var iestatīt privātā, nevis publiskā režīmā, kas ļauj to saturu atrādīt ierobežotam lietotāju lokam. Tāpat sociālajos tīklos, piemēram, “Instagram” un “Facebook”, ir iespēja regulēt komentāru plūsmu. Viena iespēja – ievadīt noteiktus atslēgas vārdus, kas liedz citiem lietotājiem iespēju rakstīt rupjus, aizkarošus u.tml. komentārus bērna profilā. Otra – liegt svešiniekiem publicēt jebkādu informāciju atvases profilā.

Parūpēties par bērnu drošību internetā palīdz arī daudzveidīgas programmas, kas ļauj noteikt saturu, kas atvasei pieejams internetā, sekot līdz viņas ikdienas gaitām u.tml. Savulaik BITES tehnoloģiju eksperti ir apkopojuši populārākās no tām (<https://www.bite.lv/lv/ka-vecakiem-gudri-parraudzit-berna-aktivitates-interneta>):

- “Qustodio” – palīdz pieskatīt bērnu attālināti un nodrošina saziņu bīstamās situācijās
Satura pārraudzības programma, kas ļauj noteikt, kur konkrētajā brīdī atrodas bērns, definēt, kādas interneta vietas viņš drīkst apmeklēt vai kādas mobilās aplikācijas drīkst lietot. Tāpat tā nodrošina iespēju sekot līdz atvases aktivitātēm sociālajos tīklos, piemēram, tam, kādi ieraksti, foto un video tiek publicēti. Savukārt bērns ar aplikācijas palīdzību var nosūtīt vecākiem “SOS” signālu ziņas vai īsziņas veidā gadījumos, kad saskaras ar kādu bīstamu situāciju kā internetā, tā reālajā dzīvē. Paredzēta izmantošanai gan datoros, gan viedierīcēs.
- “Kaspersky Safe Kids” – pieskata bērna aktivitātes digitālajā pasaulē un ārpus tās
Šī ir viena no daudzpusīgākajām satura pārraudzības programmām, kas paredzēta izmantošanai gan datoros, gan viedierīcēs. Tā palīdz uzraudzīt bērna aktivitātes internetā, piemēram, sociālajos tīklos publicētos ierakstus un apstiprinātos draugus u.tml. Tāpat tā ļauj noteikt atvases mobilās ierīces (attiecīgi – arī bērna) atrašanās vietu, kā arī akumulatora uzlādes līmeni, kas ļauj nodrošināties pret situācijām, kad atvase nav sasniedzama, jo telefons ir izlādējies. Papildus vecākiem tiek nodrošināti bērnu psihologu izstrādāti padomi par interneta drošības jautājumiem.

- “Norton Family” – monitorē bērna tiešsaistes aktivitātes
Satura pārraudzības programma, kas ļauj noteikt, kādas interneta vietnes bērns drīkst apmeklēt, kā arī sekot līdzi tam, kādus atslēgas vārdus viņš ievada interneta meklēšanas rīkos, piemēram, “Google”. Ar tās palīdzību var monitorēt arī atvases aktivitātes sociālajos medijos, piemēram, cik bieži bērns izmanto savus sociālo tīklu kontus, kādu informāciju par sevi norāda šo kontu profila iestatījumos, kādu saturu publicē u.tml. Vienlaikus tā sniedz iespēju arī pārraudzīt, kādus video bērns ir skatījis internetā. Paredzēta izmantošanai gan datoros, gan viedierīcēs.
- “Mama Bear” – palīdz noteikt bērna atrašanās vietu gan fiziskā, gan digitālā vidē
Mobilā aplikācija, kas ļauj sekot līdzi visām bērna mobilajā ierīcē ienākošajām un izejošajām īsziņām, kā arī viņa aktivitātēm sociālajos tīklos. Pateicoties iebūvētajai GPS tehnoloģijai, tā spēj arī aprēķināt, ar kādu ātrumu bērns pārvietojas un tā uzzināt, ka bērns konkrētajā brīdī atrodas, piemēram, sabiedriskajā transportā vai jau ceļā no pieturas uz mājām.

[2] Vai, pieslēdzot tarifu plānu, kas paredzēts bērniem, līgumslēdzēji tiek individuāli informēti par iespēju uzstādīt bezmaksas aplikācijas, kuras nodrošina satura filtrēšanu? Ja jā, tad kādā veidā?

Pieslēdzot tarifu plānu, kas paredzēts bērniem, bez papildus maksas tiek pieslēgts papildpakalpojums “Antivīruss”, kas aizsargā lietotāja ierīci no inficētiem failiem un informēs par iespējamiem riskiem, bloķē pieeju ļaundabīgām un bīstamām interneta lapām, novērš inficētu failu lejupielādi no ļaundabīgām vai uzlauztām interneta lapām, nodrošina drošību, izmantojot mākslīgo intelektu un mērķētu risku analīzi un kontrolē lapu pieejamību ar īpaši izstrādātu interneta satura filtrēšanas tehnoloģiju.

Tāpat, kā jau norādīts iepriekš, BITE savā mājas lapā publicēja izglītojošo rakstu par satura filtru, mudinot vecākus pievērst uzmanību šim jautājumam (sk.linku iepriekš) un skaidrojot, kādas ir iespējas pārraudzīt bērna aktivitātes internetā.

[3] Vai ir pieejama informācija/statistika par to, cik daudz bērnu tarifu plāna lietotāju viedtālruņos tiek instalēti satura filtri? Ja jā, tad kāda tā ir?

BITE rīcībā nav informācijas un/vai statistikas par to, cik daudz bērnu tarifu plāna lietotāju viedtālruņos tiek instalēti satura filtri.

Ar cieņu

SIA “BITE Latvija” vārdā
juriste Liāna Nesterjonoka

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU
UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

